

Ενημερωτικό Σημείωμα

Για την οικονομία της Βραζιλίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις (2019)

Σεπτέμβριος 2020

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

1. Γενικά στοιχεία

Το 2019, το Α.Ε.Π της χώρας αυξήθηκε κατά 1,1%, όσο δηλαδή και το 2018. Το ίδιο έτος ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 3,7%. Η ανεργία άγγιξε το 11,9% το 2019-μικρή βελτίωση σε σχέση με έναν χρόνο νωρίτερα (12,3%).

Η ψήφιση τον Οκτώβριο 2019 του νομοσχεδίου περί μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού/ασφαλιστικού συστήματος της χώρας (Previdência), οποίο αλλάζει τους κανόνες συνταξιοδότησης για περισσότερα από 72 εκ. άτομα, τόσο εργαζομένους στον ιδιωτικό, όσο και δημόσιο τομέα, θεωρήθηκε ως μεγάλη τομή, αφού η υλοποίηση αυτής δημιουργεί τις προϋποθέσεις προκειμένου το δημόσιο χρέος καταστεί βιώσιμο, ενώ συγχρόνως εκτιμάται πως θα συνδράμει μακροπρόθεσμα στην ενίσχυση της ανάπτυξης.

2. Βασικά οικονομικά μεγέθη

Πίνακας 1: Κύρια μεγέθη της βραζιλιάνικης οικονομίας

	2018	2019
Ονομαστικό ΑΕΠ (τρις. ρεάις/δισ. δολ.)	6.827,61/1.868,18	7.256,92/2.020
Μεταβολή πραγματικού ΑΕΠ	1,1%	1,1%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ PPP (δισ. δολάρια)	16.097	16.461
Ανεργία	12,3%	11,90%
Δείκτης τιμών καταναλωτή	4.32	4,5
Εξαγωγές (δισ. δολάρια ΗΠΑ)	239.889	224.018
Εισαγωγές (δισ. δολάρια ΗΠΑ)	181.230	177.344
Εμπορικό ισοζύγιο (δισ. δολάρια ΗΠΑ)	58.659	46.674
Ισοζύγιο τρεχουσών		

	2018	2019
συναλλαγών (εκ. δολάρια ΗΠΑ)	-14.509	-50.800
Εισροή ΞΑΕ (εκ. δολάρια ΗΠΑ)	88.300	80.000
Ακαθάριστο χρέος κεντρικής κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	77	75,8%
Ακαθάριστο εξωτερικό χρέος (% ΑΕΠ)	9,8%	15,78%
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (δισ. δολάρια ΗΠΑ)	374	385

πηγές: Βραζιλιανό Ινστιτούτο Γεωγραφίας και Στατιστικής, Κεντρική Τράπεζα Βραζιλίας

3. Εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών

3.1. Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν

Το βραζιλιάνικο Α.Ε.Π. το έτος 2019 ενισχύθηκε κατά 1,1% σε σχέση με έναν χρόνο νωρίτερα. Τόσο η οικονομική κρίση στην Αργεντινή, όσο και οι καταστροφικές πλημμύρες στην περιοχή Brumadinho, φαίνεται πως επιβράδυναν σε μεγάλο βαθμό την οικονομική δραστηριότητα.

Συνολικά, η αξία του Α.Ε.Π. της χώρας το εν θέματι έτος άγγιξε τα 7,3 τρισεκατομμύρια ρεάις Βραζιλίας. Τη μεγαλύτερη σχετική αύξηση παρουσίασαν οι τομείς της γεωργίας (1,3%), βιομηχανίας (0,5%), καθώς και υπηρεσιών (1,3%).

3.2. Πληθωρισμός

Ο πληθωρισμός της χώρας το έτος 2019 άγγιξε το 4,31%, έναντι 3,75% έναν χρόνο νωρίτερα. Το εν λόγω ποσοστό ξεπέρασε τον στόχο 4,25% που είχε θέσει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση.

3.3 Αγορά εργασίας

Η ανεργία σημείωσε πτώση το 2019 αγγίζοντας το 11,9% έναντι 12,3% έναν χρόνο νωρίτερα. Ο αριθμός των ανέργων έφτασε τα 11,5 εκ. άτομα.

3.4. Συναλλαγματικά διαθέσιμα

Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας το 2019 ήσαν 385 δισ. δολάρια Η.Π.Α.

3.5. Εξωτερικό χρέος

Το εξωτερικό χρέος της Βραζιλίας τον Δεκέμβριο 2018 ήταν 665,8 δισ. δολάρια.

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19

Οι συνέπειες στην οικονομία της Βραζιλίας από την πανδημία COVID-19 ήσαν αξιοσημείωτες. Ειδικότερα, το πρώτο τρίμηνο του 2020 σημειώθηκε πτώση του Α.Ε.Π. της χώρας κατά 1,5%, ενώ το δεύτερο τρίμηνο παρατηρήθηκε σχετική μείωση 9,7%, που ήτο και η χειρότερη σχετική οικονομική επίδοση που είχε να εμφανιστεί από το έτος 1996-όταν και άρχισαν να τηρούνται επισήμως τα συναφή στατιστικά στοιχεία.

Το εν λόγω τρίμηνο η βιομηχανία παρουσίασε μείωση 12,3%, οι υπηρεσίες-που αντιπροσωπεύουν και το 74% του Α.Ε.Π.- 9,7% αντιστοίχως και ο κατασκευαστικός τομέας 12,5%.

Στο εξωτερικό εμπόριο, οι εξαγωγές της χώρας αυξήθηκαν κατά 1,8%, σε αντίθεση με τις εισαγωγές που εμφάνισαν μείωση 13,2%.

Η δε ανεργία άγγιξε το 13,3%, έναντι 11% το τελευταίο τρίμηνο του 2019.

Προς αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών του COVID-19, υιοθετήθηκε μέχρι σήμερα δέσμη οικονομικών μέτρων, ύψους 524 δισ. ρεάις (84 δισ. ευρώ).

B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ/ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ -ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

1. Διμερές εμπόριο

1.1.Εμπόριο αγαθών

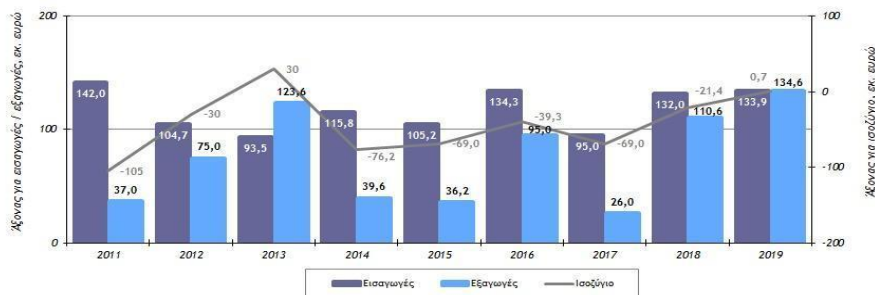
Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, το έτος 2019, οι εν θέματι εξαγωγές σημείωσαν **αύξηση κατά 22%** σε σχέση με έναν χρόνο νωρίτερα. Ειδικότερα, η αξία των προαναφερθεισών εξαγωγών μας άγγιξε τα **134,6 εκ. ευρώ έναντι 110,6 εκ. έναν χρόνο νωρίτερα**.

Καθοριστικό ρόλο στην ανωτέρω αύξηση διαδραμάτισε η κατηγορία **“Ελαφρά λάδια και παρασκευάσματα” (ορυκτά λάδια)** της δασμολογικής κατηγορίας “271012” σε εξαψήφια ανάλυση, αφού έφτασε σχεδόν τα 104,7 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 58,6 εκατομμυρίων έναν χρόνο νωρίτερα (αύξηση 79%).

Πλην της ανωτέρω κατηγορίας, αξιοσημείωτη αύξηση παρατηρήθηκε στις εξής δασμολογικές κλάσεις: “300490” Φάρμακα που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς λόγους (257%), “844832” μέρη και εξαρτήματα μηχανών για την προπαρασκευή ή την επεξεργασία υφαντικών υλών (79%), “840999” μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής (5,6%), “390320” Συμπολυμερή του στυρολίου (72%), “760612” Ελάσματα και ταινίες από κράματα αργιλίου (200%), “200570” ελιές, παρασκευασμένες ή διατηρημένες χωρίς ξίδι ή οξικό οξύ, μη κατεψυγμένες, (44%).

Από την άλλη πλευρά, η Ελλάδα το εν λόγω έτος, **εισήγαγε από την Βραζιλία, αγαθά αξίας 133,8 εκ. ευρώ**. ενώ για δεύτερη φορά το εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδος με την Βραζιλία είναι **πλεονασματικό** (η προηγούμενη φορά το 2013)

Γράφημα 1 : Εξέλιξη εμπορικού ισοζυγίου Ελλάδος- Βραζιλίας για την χρονική περίοδο 2011-2019 (εκ. ευρώ)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., προσωρινά στοιχεία, επεξεργασία στοιχείων Γραφείο Ο.Ε.Υ. Αγίου Παύλου

1.2. Τομείς ελληνικού ενδιαφέροντος

- Πετρέλαιο, καύσιμα και λιπαντικά πετρελαίου.
- Φαρμακευτικά προϊόντα.
- Καλλυντικά.
- Χημικά, λιπάσματα, φυτοφάρμακα και πλαστικά.
- Μάρμαρα.
- Ελαιόλαδο και ελιές/ τομέας τροφίμων και ποτών (κυρίως οίνοι).
- Κατασκευές/συμβάσεις παραχώρησης.
- Ύδρευση/αποχέτευση, διαχείριση αποβλήτων, βιώσιμη ανάπτυξη.
- Ηλεκτρονικά παιχνίδια.
- Αμυντικά συστήματα.
- Θαλάσσιες μεταφορές.
- Τουρισμός.

2. Επενδύσεις

Το 2016 η ελληνική εταιρεία παραγωγής τσιμέντου και έτοιμου σκυροδέματος “**Τιτάν Α.Ε.**” (www.titan.gr) μέσω κοινοπραξίας απαρτιζομένης από την “**Τιτάν Α.Ε./Sarkis group**”¹ (94% ιδιοκτησίας Τιτάν) και του βραζιλιάνικου ομίλου “**Dias Branco Group**” (<https://mdiasbranco.com.br>), εξαγόρασε την βραζιλιάνικη βιομηχανία τσιμέντου “**Cimento Apodi**” (www.cimentoapodi.com.br), (50%-50% ιδιοκτησία) οποία εδρεύει στην πολιτεία Ceará, έναντι τιμήματος **100 εκ. δολαρίων**.

Πρόκειται για την μεγαλύτερη σχετική ελληνική επένδυση/εξαγορά στη Βραζιλία.

Το 2019, η Τιτάν προέβη στην εξαγορά του 6% του “οχήματος” Τιτάν Α.Ε./Sarkis group, ελέγχοντας πλέον συνολικά το 50% της “Cimento Apodi”.

Οι λοιπές εταιρίες ελληνικών συμφερόντων στη Βραζιλία δραστηριοποιούνται στους τομείς υπηρεσιών ανάπτυξης & υποστήριξης τυχερών παιγνίων (Intralot Brazil,

¹ πηγή: έρευνα Γραφείου Ο.Ε.Υ. Αγίου Παύλου

www.intralot.com.br), πληροφορικής, μεταφορών και δομικών υλικών. Ελληνικές ναυτιλιακές εταιρίες διατηρούν επίσης γραφεία αντιπροσώπευσης στη Βραζιλία.

Δεν είναι γνωστές βραζιλιανές επενδύσεις στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τη βραζιλιανική Πρεσβεία στην Αθήνα, δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ορισμένοι αντιπρόσωποι βραζιλιανών επιχειρήσεων.

3. Τουρισμός

Οι αφίξεις Βραζιλιάνων στη χώρα το 2019 ανήλθαν σε **82.608** ή 0,24% του συνόλου αφίξεων (αύξηση 22,3% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο), έναντι 67.497 τουριστών έναν χρόνο νωρίτερα.

Πίνακας 2: Αφίξεις Βραζιλιάνων στην Ελλάδα

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Αφίξεις από την Βραζιλία στην Ελλάδα	52.217	65.588	49.795	64.808	67.497	82.608
Ποσοστό στο σύνολο των αφίξεων	0,2%	0,3%	0,20%	0,24%	0,21%	0,24%
Μεταβολή	90,9%	25,6%	-25%	30%	4,1%	22,3%

Συντάκτης: Μάριος Μαθιουδάκης, Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Β'

